

w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej filologia prowadzonego w Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres dwóch lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.
Kierunek został przyporządkowany do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo. Sam wybór dyscyplin nie budzi zastrzeżeń, ponieważ tworzą one teoretyczne podstawy filologii, jednak przyporządkowanie kierunku w 90% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny naukowej językoznawstwo jest niewłaściwe, ponieważ opiera się w znaczącym stopniu na błędnym utożsamianiu podbudowanej teoretycznie wiedzy w tej dyscyplinie z operacyjną wiedzą dotyczącą systemu języka i reguł poprawności

posługiwania się nim. Także proporcje tego przyporządkowania nie są adekwatne do przyjętej koncepcji kształcenia, w której nie uwypuklono wiodącej roli językoznawstwa.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię wskazała, że językoznawstwo na kierunku filologia prowadzonym w Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze nie obejmuje wyłącznie zagadnień związanych z funkcjonowaniem reguł języka i poprawności językowej, a program studiów obejmuje także zagadnienia z zakresu glottodydaktyki, socjolingwistyki oraz psycholingwistyki, czego zespół oceniający nie kwestionował. Odpowiedź Uczelni nie odnosi się do sedna zarzutu, tzn. niewłaściwym utożsamianiem operacyjnej wiedzy dotyczącej systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim z podbudowaną teoretycznie wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, ponieważ wiedza związana z kompetencjami językowymi w równym stopniu wspiera osiąganie efektów uczenia się w obu dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek.

2. Koncepcja kształcenia nie określa zakresu prowadzonego na kierunku celowego przygotowania zawodowego.

Przyjęta dla kierunku koncepcja kształcenia ma charakter generyczny i poza zawodem nauczyciela i tłumacza nie wskazuje jasno w jakich jeszcze zawodach studenci otrzymają profesjonalne przygotowanie, wskazując jednocześnie jako miejsca pracy szeroki katalog branż i sektorów życia gospodarczego i publicznego, do pracy w których przygotowuje kierunek. Koncepcja kształcenia w znacznej mierze opiera się na przekonaniu, że komunikacyjne kompetencje językowe są wystarczające do wykonywania większości zawodów, jeśli tylko wiążą się one z koniecznością lub możliwością wykorzystania znajomości języka obcego, przerzucając jednocześnie na przyszłych pracodawców przygotowanie do wykonywania pracy zawodowej.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń. Jednocześnie potwierdziła zasadność zarzutu, wyjaśniając w kontekście uwag do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, że absolwent specjalności *filologia angielska z językiem biznesu* powinien znaleźć zatrudnienie w instytucjach, przedsiębiorstwach i podmiotach gospodarczych na stanowiskach wymagających bardzo dobrej znajomości języka angielskiego: placówkach kultury, instytucjach samorządu lokalnego, biurach i organizacjach turystycznych, czasopiśmie i nowych mediach, w małych i średnich przedsiębiorstwach, korporacjach, agencjach podróży, biurach tłumaczeń oraz wszędzie tam, gdzie niezbędne są filologiczne umiejętności, znajomość zagadnień ekonomicznych i interkulturowe kompetencje, nie odnosząc się jednocześnie do pełnionych w tych organizacjach ról zawodowych.

3. Koncepcja kształcenia nie jest zgodna z wymaganiami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Koncepcja kształcenia zakłada, że absolwenci kierunku filologia uzyskują kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w szkole podstawowej. Nie odpowiada to wymaganiom określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia MNiSW z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2021 r. poz. 890 z późn. zm.), zgodnie z którym kwalifikacje te może otrzymać osoba, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia na tym samym kierunku studiów.

Ponadto koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej, co nie jest zgodne z w/w załącznikiem, w którym jednoznacznie stwierdza się, że nie ma on zastosowania do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Przygotowanie takie nie ma uzasadnienia w świetle prowadzanego w tych placówkach kształcenia zintegrowanego, w którym nie ma wydzielonych przedmiotów nauczania, a plan zajęć i czas ich trwania dostosowywany jest do aktualnej aktywności uczniów. Z tego punktu widzenia takie kształcenie na kierunku filologia jest bezcelowe, ponieważ przygotowanie do nauczania języka obcego w ramach kształcenia zintegrowanego mają nauczyciele wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

4. Niezgodna ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela informacja o nadawanych kwalifikacjach zawodowych.

Na stronach internetowych Uczelni znajduje się informacja, że kierunek filologia przygotowuje do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w szkole podstawowej. Informacja ta nie odpowiada wymaganiom standardu z powodów, o których mowa w pkt. 3.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

5. Nieprawidłowo sformułowane ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się.

Efekty te:

- a) nie odpowiadają koncepcji kształcenia i nie są zgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
- b) nie są zgodne ze wszystkimi charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6;
- c) nie są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej właściwej dla kierunku;
- d) nie są zrozumiałe i poddają się różnym interpretacjom.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

6. Niewłaściwie sformułowane szczegółowe efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć.

Efekty te:

- a) są w części niezrozumiałe i nazbyt rozbudowane,
- b) są nierealne do osiągnięcia dla studenta w zaplanowanym wymiarze zajęć,
- c) w przypadku kursów wielosemestralnych nie uwzględniają progresu i zakresu kompetencji przewidzianych do opanowania w kolejnych semestrach.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

7. Szczegółowe efekty uczenia się zamieszczone w kartach zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela nie odpowiadają wymaganiom określonym w standardzie oraz szczegółowym efektem uczenia się określonym w tym standardzie.

W związku z niewłaściwą koncepcją kształcenia efekty uczenia się dla zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela odnoszą się do nauczania w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej. Dla poszczególnych zajęć nie uwzględniono w sposób kompletny efektów uczenia się określonych w standardzie, a dla części zajęć efekty uczenia się w ogóle nie odpowiadają szczegółowym efektem uczenia się określonym w standardzie.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe nie odpowiadają koncepcji kształcenia i nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się.

Treści programowe odwołują się do dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, jednak nie odzwierciedlają proporcji tego przyporządkowania. Treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich założonych dla poszczególnych zajęć szczegółowych efektów uczenia się i w konsekwencji ogólnych efektów uczenia się założonych dla kierunku. Informacje stanowiące treści programowe zostały powiązane jedynie z elementami wiedzy, z pominięciem kategorii umiejętności czy kompetencji społecznych, mimo, że efekty uczenia się sprecyzowane dla zajęć odnoszą się do wszystkich trzech kategorii. Formułując treści programowe nie uwzględniono zastosowań wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, jak również praktycznej, zawodowej implementacji.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

2. Treści programowe nie zapewniają osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Ponieważ założone dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu kształcenia nauczycieli efekty uczenia się nie są kompletne lub są inne niż szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie, to prowadzące do ich uzyskania treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się określonych przez standard. Zdarzają się też sytuacje, w których treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia tych nieprawidłowo sformułowanych efektów uczenia się.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

3. Program studiów nie zapewnia w wymaganym wymiarze dla każdej specjalności i specjalizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Formalnie program studiów zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze zależnym od wybranej specjalności i specjalizacji: 125-136 ECTS, jednak część tych zajęć nie jest prowadzona w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. W przypadku wielu zaliczonych do tej grupy zajęć metody weryfikacji efektów uczenia się nie sprawdzają opanowania przez studentów praktycznych umiejętności zawodowych. Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie można zaliczyć m.in. *praktycznej nauki języka angielskiego/niemieckiego* (49 ECTS). Mają one na celu rozwijanie kompetencji językowych studentów w różnych obszarach, dotyczących zarówno sprawności językowych, jak i podsystemów języka. Wynikające z tradycji dydaktyki akademickiej użycie przymiotnika „praktyczna” w odniesieniu do praktycznej nauki języka obcego nie oznacza automatycznie, że zajęcia tego typu są powiązane z wykonywaniem przez studentów czynności zawodowych w warunkach odniesionych do przyszłej ścieżki zawodowej. Zajęcia te kształtują przede wszystkim ogólne umiejętności językowe (pisanie, w tym akademickie, czytanie ze zrozumieniem, interakcja, mediacja) i powiązane z nimi kompetencje (umiejętność dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych). Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który stanowi ogólną ramę dla kształcenia językowego i nie jest powiązany z praktycznym profilem studiów i kierunkiem studiów. Ogólne kompetencje językowe są podstawą budowania umiejętności specjalistycznych, w tym powiązanych z danym zawodem. Poza tym do tej grupy zajęć nie można zaliczyć drugiego języka obcego oraz innych 7-13 zajęć w zależności od specjalności. Niewłaściwy dobór zajęć skutkuje niespełnieniem warunku, aby ponad 50% punktów ECTS studenci uzyskali w toku realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu argumentując, że część zakwestionowanych przez zespół oceniający zajęć koncentruje się na nauce komunikacji i słownictwa oraz funkcji językowych w nieokreślonym środowisku zawodowym, a część zawiera treści programowe obejmujące praktyczną wiedzę. Uczelnia nie odniosła się do treści programowych służących kształtowaniu praktycznych umiejętności zawodowych.

4. Wymiar zajęć kształtujących umiejętności językowe w zakresie drugiego języka obcego nie umożliwia osiągnięcia zakładanego dla drugiego języka poziomu ESOKJ.
Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu kompetencji w zakresie drugiego języka obcego. Zajęciom tym przypisano 8 punktów ECTS, co przekłada się na 120 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz pracę własną studenta w wymiarze 80 godzin. W programach studiów uwzględniono zajęcia z języka hiszpańskiego i języka rosyjskiego, które przez część studentów rozpoczynane są od poziomu zerowego. W przypadku tych studentów nie jest możliwe osiągnięcie poziomu B2 założonego w efektach uczenia się dla kierunku, ponieważ, według wytycznych ESOKJ, progres od poziomu 0 do poziomu B2 wymaga co najmniej 500 godzin nakładu pracy ucznia/studenta, co odpowiada co najmniej 16 punktom ECTS.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

5. Program studiów nie zapewnia zajęć spełniających wymagania określone w ust. 3.2. załącznika nr 1 do rozporządzenia MNiSW z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

W grupie zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela nie wyodrębniono zajęć zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

6. Nie zostały zapewnione warunki do prawidłowej realizacji praktyk zawodowych.

W odniesieniu do praktyk zawodowych:

- a) nie zostały przyjęte specyficzne dla każdego etapu praktyk odrębne efekty uczenia się oraz treści programowe;
- b) nie zostały opracowane kryteria jakościowe zatwierdzania miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy w sposób umożliwiający ich właściwy dobór i umożliwiający wykonywanie przez studentów czynności zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się oraz realizację treści programowych. Dobór miejsc odbywania praktyk odnosi się tylko do możliwości skorzystania z kompetencji językowych;
- c) nie został zapewniony właściwy dobór miejsc i opiekunów praktyk, w rezultacie czego studenci podczas praktyk wykonują czynności niepowiązane z koncepcją kształcenia dla kierunku filologia, np. zapoznavanie się z działaniem kasy, pisanie uchwał, sprawdzanie stanu magazynów, segregowanie rekwizytów, pisanie artykułu na stronę www w języku polskim.

d) system monitorowania przebiegu i jakości praktyk nie skutkuje doskonaleniem programu praktyk i ich realizacji oraz diagnozowaniem ewentualnych nieprawidłowości. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię wskazała, że corocznie dziekan wydaje zarządzenie określające miejsce organizacji praktyk, dostarczyła także projekt Regulaminu hospitacji praktyk zawodowych oraz wyjaśniła, że na kierunku nie są zaliczane praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Podjęte działania naprawcze przyjęły właściwy wektor, ale ich skutki będzie można ocenić po upływie dwóch lat. Ponadto Uczelnię nie odniosła się do pozostałych zdiagnozowanych przez zespół oceniający nieprawidłowości w zakresie realizacji praktyk zawodowych, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

7. W przypadku praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela efekty uczenia się nie są zgodne z efektami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Efekty uczenia się dla praktyk w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela nie odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie, w konsekwencji treści programowe nie w pełni umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. W postępowaniu rekrutacyjnym na studia pierwszego stopnia Uczelnię dopuszcza organizację dodatkowych egzaminów.

Na kierunek przyjmowani są kandydaci, którzy zdali egzamin maturalny z języka angielskiego przynajmniej na poziomie podstawowym. W przypadku, gdy kandydat nie zdał egzaminu maturalnego z tego przedmiotu, zobowiązany jest do złożenia stosownego egzaminu językowego zorganizowanego przez Uczelnię. Organizacja dodatkowego egzaminu jest sprzeczna z wymaganiami określonymi w art. 70 ust. 3 i 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zadeklarowała, że w postępowaniu rekrutacyjnym w roku akademickim 2023/2024 w/w zapisy nie będą stosowane, a w roku następnym zostaną uwzględnione wymagania określone w art. 70 ust. 3 i 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Nie zostało to jednak potwierdzone stosownymi uchwałami Senatu.

2. Nie zostały przyjęte specyficzne dla kierunku zasady dyplomowania.

Dla kierunku filologia nie zostały przyjęte zasady dyplomowania uwzględniające co najmniej praktyczny profil studiów, dyscypliny naukowe w zakresie których mogą powstawać prace dyplomowe oraz merytoryczne wymagania uwzględniające progres kompetencji między pierwszym a drugim poziomem studiów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

3. Niewłaściwy dobór metod weryfikacji efektów uczenia się

Dobór metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie zapewnia oceny osiągnięcia tych efektów w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności zawodowych. Na przykład najczęściej stosowanymi metodami weryfikacji efektów uczenia się w grupie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są kolokwium/test zaliczeniowy oraz projekt, będący w rzeczywistości multimedialną prezentacją przygotowaną przez studenta. Metody te nie umożliwiają oceny opanowania przez studentów większości umiejętności właściwych np. dla zawodu nauczyciela lub tłumacza.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do zarzutu, deklarując ogólnie sukcesywne wprowadzanie zmian wynikających z rekomendacji i zaleceń.

4. Prace dyplomowe nie odpowiadają koncepcji kształcenia, przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i praktycznemu profilowi studiów.

Tematyka większości prac dyplomowych, które powstają na kierunku dotyczy w równym stopniu zagadnień z zakresu językoznawstwa jak i literaturoznawstwa, mimo

przyporządkowania kierunku w 90% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do językoznawstwa. W zestawieniu prac dyplomowych obecne są również prace, których tematyka nie mieści się (lub mieści się tylko częściowo) w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek i do których odnoszą się efekty uczenia się. Ponadto, prace dyplomowe przygotowywane na kierunku nie są pracami aplikacyjnymi czy rozwojowymi, a zatem nie odnoszą się do zastosowania wiedzy w działalności zawodowej właściwej dla kierunku studiów. Mimo, że większość z nich zawiera część empiryczną, nie wiąże się ona z praktycznym wykorzystaniem wiedzy w kontekście zawodowym.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia podjęła dyskusję, co do konieczności dostosowania prac dyplomowych do profilu studiów i nie wskazała na żadne podjęte lub planowane działania naprawcze w tym zakresie.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Prowadzone na kierunku przeglądy programu studiów nie są kompleksowe i nie prowadzą do skutecznych działań doskonalących proces kształcenia.

Ocena programu studiów na kierunku filologia prowadzona jest systematycznie, choć nie zawsze w oparciu o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Przeprowadzane oceny nie przyczyniły się do zdiagnozowania nieprawidłowości, błędów i niezgodności uzasadniających ocenę kryterium spełnione częściowo dla kryteriów 1-3, w tym m.in. odniesieniu do sformułowania koncepcji kształcenia, przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, treści programowych, doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, procesu dyplomowania, spełniania przez program studiów wymagań w prawie powszechnie obowiązującym, w tym w zakresie zgodności ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. System zapewniania jakości kształcenia w tych obszarach w odniesieniu do kierunku uznać należy za nieskuteczny.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, w tym oceny funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia, opracowania ankiety umożliwiającej studentom ocenę programu studiów, których skuteczność będzie można ocenić po ich wdrożeniu, czyli po upływie dwóch lat.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się przyporządkować kierunek do dyscyplin naukowych w sposób uwzględniający, że kompetencje językowe w mniej więcej równym stopniu wspierają osiągnięcie efektów uczenia się w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek.
2. Zaleca się określić w koncepcji kształcenia zakres prowadzonego na kierunku celowego przygotowania zawodowego.
3. Zaleca się dostosować koncepcję kształcenia do wymagań określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.
4. Zaleca się zamieścić na stronach internetowych nie budzącą wątpliwości informację dla kandydatów na studia i studentów, że uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela wymaga realizacji całego standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, który obejmuje ukończenie studiów pierwszego i drugiego stopnia na tym samym kierunku studiów.

5. Zaleca się sformułować efekty uczenia się w sposób:
 - a) odpowiadający koncepcji kształcenia i zgodnie z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
 - b) zgodny ze wszystkimi charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6;
 - c) zgodny ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej właściwej dla kierunku;
 - d) rozumiały, nie poddający się różnym interpretacjom.
6. Zaleca się sformułować szczegółowe efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób:
 - a) rozumiały i nierozbudowany;
 - b) realny do osiągnięcia dla studenta, uwzględniający wymiar zajęć;
 - c) w przypadku kursów wielosemestralnych uwzględniający progres i zakres kompetencji przewidzianych do opanowania w kolejnych semestrach.
7. Zaleca się zapewnić w kartach zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela efektów uczenia się odpowiadających wymaganiom standardu w brzmieniu określonym przez ten standard.
8. Zaleca się podjąć działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnić treści programowe w sposób uwzględniający przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, praktyczny profil studiów i umożliwiający osiągnięcie wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się.
2. Zaleca się zapewnić treści programowe służące osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela.
3. Zaleca się zapewnić w programie studiów dla każdej specjalności i specjalizacji zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w sposób spełniający wymagania określone w § 3 ust. 5 pkt 1 oraz § 6 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r. (t.j. Dz.U. 2021 poz. 890).
4. Zaleca się zapewnić wymiar zajęć kształtujących umiejętności językowe w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanego dla drugiego języka poziomu ESOKJ.
5. Zaleca się zapewnić w programie studiów zajęcia spełniające wymagania określone w ust. 3.2. załącznika nr 1 do rozporządzenia MNiSW z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
6. W zakresie praktyk zawodowych zaleca się:
 - a) określić dla każdego etapu praktyk zawodowych odrębne efekty uczenia się oraz treści programowe, uporządkować i urealnić efekty uczenia się, a także dostosować do nich treści kształcenia umożliwiające ich osiągnięcie;
 - b) opracować reguły, w tym kryteria jakościowe, zatwierdzania miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy w sposób umożliwiający ich właściwy dobór tak, aby umożliwiał wykonywanie czynności zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się oraz realizację treści programowych;
 - c) zapewnić na ich podstawie właściwy dobór miejsc i opiekunów praktyk;
 - d) wprowadzić skuteczny diagnostyczny system monitorowania przebiegu i jakości praktyk umożliwiający doskonalenie programu praktyk i ich realizacji.

7. W przypadku praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się przypisać do nich efekty uczenia się zgodne ze standardem oraz zapewnić umożliwiające ich osiągnięcie treści programowe.
8. Zaleca się podjąć działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się wyłączyć z postępowania rekrutacyjnego dodatkowe egzaminy.
2. Zaleca się przyjąć specyficzne dla kierunku filologia zasady dyplomowania uwzględniające co najmniej praktyczny profil studiów, dyscypliny naukowe w zakresie których mogą powstawać prace dyplomowe oraz merytoryczne wymagania uwzględniające progres kompetencji między pierwszym a drugim poziomem studiów.
3. Zaleca się zapewnić metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.
4. Zaleca się zapewnić aplikacyjny charakter prac dyplomowych w zakresie zastosowań wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek.
5. Zaleca się podjąć działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne i skuteczne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.
2. Zaleca się podjąć działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunku filologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2024/2025.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Przewodniczącego
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Maria Próchnicka

